

Кафедра філософії та біоетики веде свій початок від Новоросійського університету, тобто була сформована ще до відкриття медичного факультету. Найбільш відомими вченими тих років були: професор М. Я. Ланге, який здійснив переклад основних творів Аристотеля на російську мову, а в 1895 р. відкрив при кафедрі першу в Росії психологічну лабораторію; видатний філософ, богослов, культуролог та історик Г. В. Флоровський; академік Л. В. Громашевський.

У 1920–1930 рр. в Одеському медичному інституті, як і в системі вищої освіти в цілому, нажаль, замість незаангажованої і достатньо широкої в своїй потенції формування світогляду майбутніх лікарів дисципліни «Філософія» були впроваджені ідеологічно концептовані курси діалектичного матеріалізму, а потім – марксизму-ленінізму. Після звільнення Одеси від німецько-фашистських окупантів деякий час викладачі кафедри філософії читали курс історії Великої Вітчизняної війни, у той же час при кафедрі філософії продовжували діяти методологічні семінари для професорсько-викладацького складу інституту, початок яким було покладено ще кафедрою філософії Новоросійського університету. У 50-ті роки основний науковий напрямок кафедри «Філософські проблеми медицини» розроблявся за участю академіків і професорів В. П. Філатова, М. О. Ясиновського, П. М. Серкова та ін.

Історія кафедри налічує цілу плеяду видатних вчених безпосередньо філософської галузі. Так, у 1966–1968 рр. кафедрою керував кандидат філософських наук, доцент Григорій Іванович Дяченко. Співробітники кафедри (доценти Л. К. Самбірський і І. М. Савчук, старший викладач Л. Б. Розенталь) читали курс філософії студентам і аспірантам медінституту. З 1969 р. по 1970 р. кафедру філософії очолювала кандидат філософських наук, доцент Валентина Миколаївна Жукова. В 1970–1973 рр. завідувачем кафедри був кандидат філософських наук, доцент Фелікс Михайлович Придувалов, який в своїх наукових працях аналізував соціально-етичні принципи російського православ'я. З вересня 1973 р. по січень 1975 р. обов'язки завідувача кафедри виконував кандидат філософських наук, доцент Геннадій Тихонович Пилипенко, а в 1975–1979 рр. нею керував кандидат філософських наук (при

цьому, лікар за базовою освітою), доцент Юрій Миколайович Стемпурський, який перетворив очолювану ним кафедру філософії в методологічний центр Одеського медичного інституту. В період з 1979 р. по 1982 р. кафедрою завідував кандидат філософських наук, доцент Володимир Олександрович Єршовенко, колом наукових інтересів якого була розробка проблем буття людини, зокрема, питань єдності соціально-типового та індивідуального в особистості. Після нього, в 1982–1987 рр. кафедрою філософії завідував кандидат філософських наук, доцент Віктор Адамович Войчук. В 1987–1995 рр. кафедру очолював кандидат філософських наук, доцент Леонід Михайлович Росколотько. Його наукові інтереси були пов'язані з розробкою філософських проблем природознавства.

З 1995 р. по 2013 р. завідувачкою кафедри була доктор філософських наук, професор, академік МАІ ООН, дійсний член РАНСТіМС, член Філософського товариства РАН, голова Одеського відділення Українського синергетичного товариства Ірина Вікторівна Єршова-Бабенко. З її ініціативи на кафедрі проводилися Міжнародні Пригожинські читання (2003–2013, 2015–2017 рр.), була організована практична школа «Дослідник». Сфера наукових інтересів професора І. В. Єршової-Бабенко: психосинергетика (автор терміна і наукового напрямку, 1989 р.), альфалогія (автор терміна і наукового напрямку, 1998 р.), методологія дослідження психіки і психомірних середовищ в контексті психосинергетики (1992 р.). Вона є автором концепції просторово-часового осьового центрування і єдності просторово-часової фрактальності психіки, мозку і організму, методу психокорекції «Створююча Сила», а також методик посттравматичної психологічної реабілітації, методів аналітики великих потоків інформації, активізації творчих здібностей та інтелекту, зміни моделі мислення. Під керівництвом професора І. В. Єршової-Бабенко було підготовлено та захищено сім кандидатських дисертацій (в переважній більшості науковці були підготовлені в рамках аспірантури за фахом психологія, що певний час функціонувала при кафедрі), також вона була науковим консультантом докторанта В. Б. Ханжи (філософія). З 2010 р. при кафедрі працює психологічна служба університету.

В 2013–2015 рр. кафедра працювала під керівництвом доктора філософських наук, професора Пустовіт Світлани Віталіївни (в 2013 р. кафедра філософії була перейменована в кафедру філософії та біоетики). С. В. Пустовіт є експертом ЮНЕСКО з питань біоетики, членом Міжнародного товариства з біоетики (SIBI), представником в Україні Міжнародної організації «Феміністичні напрямки в біоетики» (FAB), членом Європейського товариства з філософії медицини та охорони здоров'я (ESPMH), президентом Української асоціації з біоетики (з 2000 р.), вченим секретарем Комітету з етики Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика МОЗ України. Професором С. В. Пустовіт були організовані перші в Україні симпозіум з біоетики (2000 р.) і міжнародний семінар, присвячений стандартним операційним процедурам проведення етичної експертизи біомедичних досліджень (2006 р.). З її ініціативи кафедра стала співорганізатором VII Міжнародного симпозіуму з біоетики «Виклики інформаційного суспільства: від біоетики до ноетики», присвяченого пам'яті д. філос. н., професора Валентина Леонідовича Кулініченка (2015 р.).

За роки історії кафедри на ниві освіти і науки плідно працювали професори В. І. Подшивалкіна, І. Г. Мисик, С. І. Яковенко, І. В. Голубович, І. А. Доннікова, доценти Р. П. Чернега, І. М. Жуковський, О. П. Коваленко, Р. О. Максимова, Л. П. Желкова, Т. О. Берестецька, К. В. Аймедов, С. А. Антонюк, І. В. Бринза, М. М. Кулачинський, старші викладачі О. В. Башмакова, С. В. Корнієнко, Ю. Є. Кокоріна, М. О. Дзюбенко, Є. М. Іванова, О. Г. Хамідуліна, Г. В. Рабокоровка, викладачі М. Ю. Простаков, В. В. Безчастнова, О. М. Куцебо, І. А. Васильєва і багато інших викладачів і вчених.

З лютого 2015 р. завідувачем кафедри філософії та біоетики є доктор філософських наук, професор Ханжи Володимир Борисович. До викладацького складу кафедри входять кандидат філософських наук, доцент Д. М. Ляшенко (завуч кафедри), кандидат психологічних наук, доцент О. В. Медянова, кандидат філософських наук, доцент О. В. Чуйкова, кандидат юридичних наук, доцент О. О. Терзі, старший викладач В. Т. Головчук, кандидат психологічних

наук, керівник психологічної служби ОНМедУ Н. В. Кривцова, викладач І. М. Гербеева, викладач В. В. Ляшенко; до лаборантського корпусу входять старші лаборанти О. А. Анастасович, І. М. Гербеева, В. В. Ляшенко.

На кафедрі викладаються такі курси, як «Філософія», «Основи біоетики та біобезпеки», «Соціологія та медична соціологія», «Деонтологія в медицині», «Психологія спілкування» (для студентів); «Філософія та методологія науково-медичного пізнання», «Академічна доброчесність», «Професійна етика наукової діяльності лікаря» (для аспірантів та здобувачів).

Здійснюється розробка наукової теми кафедри «Антропологічні дослідження в контексті постнекласичної наукової парадигми: філософсько-методологічні, психологічні, біоетичні та правові моделі» (2021–2025 рр.), в рамках якої на даний момент виконується одна докторська дисертація, плануються дві кандидатські (PhD) дисертації. Сьогоднішніми науковими проектами кафедри є: 1) щорічна Міжнародна наукова конференція «Людина як цілісність» (входить до реєстру МОЗ України); 2) Міжнародний логіко-методологічний семінар імені проф. А. Ю. Цофнаса (до десяти засідань на рік); 3) щорічна науково-практична конференція «Читання в пам'ять святого Луки Кримського (В. Ф. Войно-Ясенецького) “Життя. Діяльність. Творчість. Наука і релігія”».

Щорічно на кафедрі здійснюється підготовка майбутніх науковців до участі в науково-практичній конференції з міжнародною участю «Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини» (для студентів та молодих вчених), за результатами якої студенти багаторазово отримували призові місця. В 2016 р. кафедрою і психологічною службою ОНМедУ було ініційовано і організовано першу Всеукраїнську олімпіаду з психології для студентів медичних і фармацевтичних навчальних закладів України III і IV рівня акредитації, присвячену 100-річчю пам'яті І. І. Мечникова, а в 2017 р. – Всеукраїнську наукову конференцію для студентів і молодих вчених «Цілісне здоров'я людини: соматичні, психологічні та соціальні аспекти». Значну кількість наукових та освітніх заходів кафедри проведено за активної підтримки INTERNATIONAL ACADEMY OF PSYCHOSYNERGETICS AND

ALPHALOGY (засновник і гендиректор – кандидат психологічних наук
Н. В. Кривцова).